Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem **Numer następny wyjdzie dn. 23 b. m.**

Nr. 50 WARSZAWA, DNIA 12 GRUDNIA 1936 R. Rok założenia 1921

GAZETA GIEŁDOWA i LOSOWAŃ

tygodnik finansowo-giełdowy i gospodarczy wychodzi co sobota

ZWYŻKA CEN I KONJUNKTURA

W ostatnich czasach sygnalizowana jest z rynków światowych niezwykła zwyżka zbóż i tłuszczów. Co do zbóż, to tłomaczy się ona silnym zmniejszeniem zapasów, niezbyt świetnie zapowiadającymi się zbiorami w Argentynie, Australii oraz w zachodnich i południowo-zachodnich stanach Ameryki Półn., a nade wszystko — wzmożonym popytem Europy. Włochy, które miały zbiór w tym roku lichy, zakupują ogromne ilości ziarna dla Abisynii, gdzie muszą wyżywić liczną armię, kolumny robotnicze, a jak zapewniają i część tubylczej ludności. Zakupy wielkie czyni i Anglia, która stwarza u siebie zapasy na przypadek wojny.

Ta zwyżkowa tendencja, która, jak wszystko wskazuje, zapewne trwać będzie, na nasz rynek krajowy, rzecz prosta, wywierać musi wpływ bezpośredni. Ceny u nas również z konieczności kształtować się będą mocno. Nadwyżki zboża zgarniane są z rynku na eksport po dobrych cenach; poza tym mocna tendencja sprawia zawsze, że podaż się zmniejsza, gdyż sprzedawca nie kwapi się ze sprzedażą, spekulując na dalszą zwyżkę.

Rolnik zatem będzie za swe produkty otrzymywał lepsze ceny niż dawniej. Jakie to skutki pociągnie za sobą dla całokształtu konjunktury gospodarczej kraju?

Zazwyczaj rozumują tak: ponieważ ludność rolnicza stanowi prawie 70 proc. mieszkańców kraju, wyższe ceny, które ludność ta osiągnie za swe produkty, pozwoli jej więcej kupować artykułów przemysłowych. Stąd produkcja i wymiana się zwiększa i konjunktura gospodarcza dozna ożywienia. Dlatego też zwyżka cen artykułów rolniczych witana jest u nas z zadowoleniem, jako zapowiedź lepszych czasów.

Powyższe stanowisko, zdaje się, wymaga pewnego sprostowania.

Nie ulega wątpliwości, że produkty rolne, które zostają wywiezione za granicę i tam sprzedane po wyższych cenach, powiększają nie tylko dochód rolnika, ale stanowią bezwzględny przyrost dochodu społecznego. Nadwyżka dochodu, którą rolnik otrzymuje dzięki podniesieniu się cen na międzynarodowych rynkach zbytu, zostaje uzyskana od odbiorców zagranicznych i nie uszczupla niczyjego dochodu w kraju.

Niezupełnie tak sprawa zachodzi z produktami, które stanowią olbrzymią, przeważną część zbytu a które sprzedawane są na rynku wewnętrzno-krajowym i tu osiągają wyższe niż przedtem ceny.

Gdy bowiem dochód rolnika zwiększa się dlatego, że jego produkty drożeją na rynku krajowym, dzieje się to kosztem ludności nie-rolniczej. Następuje przesunięcie dochodu społecznego, inny jego podział. Jeżeli ludność miejska spożywa tyleż produktów co dawniej i takiej samej jakości; wydatkować ze swego dochodu musi więcej. To „więcej" przechodzi na rzecz rolników. W wyniku ostatecznym ogólny dochód społeczny nie zwiększa się przez to, że wzrasta dochód rolnika.

Ale powiadają: rolnik, który więcej zarabia, więcej też kupuje artykułów przemysłowych, przyczynia się zatem do zwiększenia produkcji.

Ten argument może być słuszny, najczęściej jednak polega na nieporozumieniu.

Jeżeli bowiem rolnik uzyskuje wyższe ceny kosztem ludności miejskiej, to najszersze jej warstwy, które zarabiają tylko tyle, że pokrywają koszty swego utrzymania, wydając na produkty przemysłowe mniej niż przedtem, zmuszone będąc płacić za produkty rolne więcej. Tak więc, w dziedzinie produkcji przemysłowej niepodobna do strzec tu czynnika, któryby mógł wpłynąć na jej zwiększenie.

Rozumowanie zatem, że wzrost dochodu rolnika *w każdym przypadku* zwiększa produkcję przemysłową, bo: rolnik więcej kupuje, a więc produkcja wzrosta, a więc liczniejsi pracownicy są zatrudnieni i mają zarobki, co z kolei znowu pobudza produkcję, — polega na nieporozumieniu.

Powyższy łańcuch wniosków może być utworzony w tym tylko przypadku, jeśli dochód ludności miejskiej zwiększa się *jednocześnie i równolegle* z dochodem rolnictwa. Jeżeli produkcja przemysłowa zwiększy sie, czy to wskutek pomyślnego zwrotu w handlu eksportowym, czy to wskutek podjęcia robót publicznych albo zbrojeń, czy to wskutek wyczerpania się zapasów, czy to wskutek podaży obfitego a taniego kredytu, czy to wskutek obaw dewaluacyjnych, czy też z innego, jakiegokolwiek powodu; i jeżeli zatrudnienie ludności miejskiej a więc i jej zarobki wzrosną, — to dochód społeczny i tym razem przesunie się z miast na wieś, wskutek wzrostu cen artykułów rolniczych, ale temu przesunięciu *w porównaniu z okresem poprzednim* będzie bądź co bądź towarzyszył wzrost produkcji.

Zwyżka cen płodów rolnych pociągnie za sobą jeszcze jeden skutek niezmiernie ważny — podniesie ona koszty utrzymania. Jeżeli jednocześnie nie nastąpi odpowiednia zwyżka płac, stopa życia szerokich mas ludności obniży się. Jeżeli zaś zwyżka płac nastąpi, będzie to równoznaczne z wzrostem kosztów produkcji i w ślad za tym — z dalszym wzrostem cen. Mielibyśmy więc tu do czynienia ze znaną w ekonomii t. zw. „spiralą", stanowiącą linię wyścigu kosztów utrzymania, kosztów produkcji i cen.

Ten wynik niepożądany sprawia, że w społeczeństwach zachodnich starają się wszelkimi siłami takiej sytuacji zapobiec. Tam zasada polityki gospodarczej brzmi: stałość kosztów utrzymania. Jeżeli, jak w Anglii, żywność w przeważnej części jest importowana, cła są utrzymywane na odpowiednio niskim poziomie. Jeżeli zaś żywność jest dostarczana przez produkcję krajową, to, poza zabezpieczeniem jej rentowności, polityka gospodarcza kładzie sobie za zadanie niedopuszczenie do takiego wzrostu cen, któryby ponad tę rentowność wybiegał.

Chodzi o to, aby poziom cen krajowych nie odbiegał znacznie od poziomu cen światowych. Stanowi to linię wytyczną wszelkiej polityki gospodarczej, która nie chce zrywać z gospodarstwem światowym. Poziom cen rolniczych ma pod tym względem znaczenie zasadnicze, zwłaszcza w Polsce, gdzie on nie tylko stanowi o kosztach utrzymania, jak we wszystkich wogóle krajach, ale decyduje także o konkurencyjności wielkiej części wywozu, który składa się przeważnie z produktów agrarnych.

Ażeby jednak móc porównywać poziom naszych kosztów i cen ze światowymi, trzeba posiadać odpowiednio opracowane, porównawcze wykazy statystyczne. Dotychczas takich tabel nie posiadamy; wskaźniki, ogłaszane przez naszą statystykę, z zagranicznymi wskaźnikami nie są porównywalne. Tylko takie tabele, stale układane, mogłyby służyć jako podstawa orjentacyjna dla skutecznej polityki cen.

N. L.

Chemiczno-Farmaceutyczne Zakłady Przemysłowo-Handlowe

L. NASIEROWSKI, Warszawa, Kaliska 9

Miliony złotych wysyła Polska krajom obcym za produkty chemiczno - farmaceutyczne, niezbędne tak dla leczenia, jak i zapobiegania chorobom. Te miliony winny zostawać w kraju, dając pracę polskiemu robotnikowi, rozsławiając polską wiedzę, zwiększając wydatnie ogólny dobrobyt.

Niepodległość polityczna Polski jest zdobyta: czas wytężyć wszystkie siły w walce o zdobycie niepodległości gospodarczej.

Rozumiejąc to już przed laty, firma nasza wytrwale dążyła do przekształcenia się z przedstawicielstwa najsłynniejszych firm francuskich w samodzielną rodzimą jednostkę wytwórczą. Kryzys, który nas gnębił, piętrzące się trudności, nie osłabiły, lecz wzmagały naszą energię twórczą.

Oparci o polskie kapitały, wykorzystując w pełni zdobycze naukowe geniusza francuskiego, dążyliśmy niezmiennie do racjonalnego rozwoju własnego krajowego przemysłu farmaceutycznego. Dziś, po dziesięciu latach pracy stworzyliśmy już ważką dla znacznym zakresie te zadania, które, jako jedna z placówek tak ważnej gałęzi polskiego przemysłu, mogliśmy sobie w zaraniu naszej działalności postawić. Oczywiście, wciąż myślimy o dalszym rozwoju naszych zakładów, opracowujemy więc obecnie cały szereg nowych polskich leków. Liczba ich wciąż się powiększa i powiększać będzie stale. Coraz mniej polskich złotych odpływać będzie musiało zagranicę, coraz więcej — pozostanie w kraju.

Niewątpliwie, są leki zagraniczne — nie zastąpione, będące wzorcami światowymi, jak np. Digitaline lub Ouabaine Nativelle. Te musimy jeszcze sprowadzać od zagranicznych wytwórców i — w interesie społecznym — dalej sprowadzamy.

Doświadczenie lekarzy polskich i masy osób, którym polskie leki marki „ELEN" wróciły zdrowie, zgodnie stwierdzają, że nasza wytwórczość farmaceutyczna daje leki niegorsze, a często znacznie lepsze od wielu zagranicznych.

spożywczych, które najczęściej spotykamy w pokarmach, a więc z mięsa, ryb, jaj, mleka, zboża, jarzyn, owoców, grzybów. W tych warunkach natrafianie na białko, konieczne do odczulenia organizmu, jest jedynie możliwe.

Drugi nasz lek peptonowy — to CHOLOPEPTON, najskuteczniejszy środek żółciopędny, wzmagający ogólną aktywność wątroby, zestawiony ze związku peptonów z magnezem i glikocholanem sodu.

Leczenie ziołami datuje się od zarania ludzkości. Był okres, kiedy pod wpływem mody na preparaty chemiczne zaczęło ono zanikać, rychło jednak cierpiąca ludzkość wróciła do ziół— swych odwiecznych wybawicieli od cierpień.

W międzyczasie, rozwój wiedzy wyjaśnił, jakim warunkom muszą odpowiadać rośliny lecznicze, by być przydatnymi na leki (nasłonecznienie, odpowiedni skład gleby i klimat) oraz w jakiej formie winny być przyjmowane. Dziś wiemy, że inne

każdego obywatela, wśród wszystkich środków bakteriobójczych pierwsze miejsce zająć musi polska chloramina w przetworach chemicznie czystych, oznaczonych mianem: CHLORAKTIN BORUTA, który znajduje zastosowanie we wszystkich prawie gałęziach medycyny, jako potężny środek do zwalczania zarazków.

Nie ma domu, gdzie nie wkradłaby się angina, gdzie nie zdarzałyby się zranienia, gdzie zbędną byłaby osobista higiena kobiety, to też nie powinno być jednego domu polskiego, w którym nie znalazłby się CHLORAKTIN bądź w proszku i tabletkach, bądź w formie zawsze jałowych waty i gazy chloraktinowej.

Wód do picia niepewnych pod względem hygienicznym lub wręcz zanieczyszczonych szkodliwymi drobnoustrojami, jest dużo: idealnym środkiem do odkażenia takich wód, jest HYDROCHLORAKTIN: środek skuteczny a całkowicie nieszkodliwy.

Fotomontaż Chemiczno-Farmaceutycznych Zakładów L. NASIEROWSKI:

Chłodnie i suszarnia organo-preparatów. — Laboratorium syntetyczno-badawcze. — Automatyczna rozlewnia pneumogeiny. — Chłodnia działu gałek, pałeczek i czopków. — Część sali maszyn preparatów roślinnych. — Ekstraktory sali wyciągów.

kraju placówkę: zaopatrzone w najnowocześniejsze instalacje i urządzenia, o najbardziej doskonałych metodach produkcji, Zakłady Chemiczno - Farmaceutyczne, wytwarzające wiele pierwszorzędnej jakości preparatów syntetycznych, roślinnych i biologicznych, oznaczonych marką ochronną „ELEN".

Z roku na rok rozszerzamy zakres swego działania, ulepszamy stale fabrykację wyprodukowanych preparatów i obejmujemy nowe dziedziny przetworów farmaceutycznych. Śledzenie za najnowszymi zdobyczami wiedzy leczniczej i nowymi wymaganiami, które się — w związku z postępem nauki—wyłaniają, sprawia, że zakres wytwarzanych przez nas środków leczniczych odpowiada najważniejszym potrzebom terapii, a stała kontrola preparatów drogą licznych doświadczeń laboratoryjnych i klinicznych zapewnia im najlepszą skuteczność. Dziś już możemy stwierdzić, że wypełniliśmy w

Wszystkie preparaty lecznicze „ELEN", wyrabiane przez zakłady nasze, zasługują na uwagę; specjalnie jednak mamy prawo chlubić się produkcją leków roślinnych i biologicznych, z grupą leków peptonowych.

Wiadomo powszechnie jaką ogromną rolę odgrywają peptony w fizjologii człowieka. — Powodują one wzmożenie wydzielania się soku żołądkowego i trzustkowego oraz żółci; stosowane odpowiednio, bronią ustrój przed groźnymi objawami uczulenia na określone białko. — Uczulenie takie spotyka się wśród ludzi — niestety — nie rzadko; bronić ich przed tą formą chorobową można, stosując małe dawki tego samego białka, na które ustrój reaguje burzliwie. Cała trudność polega na natrafianiu na właściwe, potrzebne do leczenia białko. Aby trudność tę usunąć,został wprowadzony przez nas lek PEPTICOL wyrabiany z peptonów tych środków

wartości mają stabilizowane wyciągi z ziół świeżych, a inne domowe napary z ziół suchych, które przez wadliwe przygotowanie tracą całą swą własność.

Zakłady nasze wyrabiają obecnie stabilizowane leki roślinne:

PASSIFLORIN — świetny lek uspakajający i wzmacniający nerwy.

COMBERTIN — swoisty lek wątrobowy, działający szybko i skutecznie.

SYMPHYTAN — sok żywokostu kaukaskiego, który przyśpiesza wzrost dzieci, leczy choroby dróg oddechowych, wywołuje zrost złamanych kości.

Inne jeszcze — równie skuteczne leki roślinne — są już opracowywane wszechstronnie naukowo i wkrótce będą oddane do powszechnego użytku.

Ale ważniejszą sprawą jest zapobiegać chorobom, niż je leczyć.

W zapobieganiu chorobom zakaźnym, w codziennym życiu

Żadna kobieta obyć się nie może bez tabletek FEMAKTIN, niezbędnych do irygacji i obmywań, niedrażniących i nie plamiących.

Puder i mydło chloraktinowe musi być wszędzie tam, gdzie są dzieci.

Do masowego odkażania ścieków, ustępów, obór, stajen i wszelkich pomieszczeń; do utrzymywania w należytym stanie basenów pływackich i środków lokomocji publicznej, przydatnym będzie CHLORAKTON, produkt chloraminowy tańszy, gdyż mniej oczyszczony niż CHLORAKTIN.

Powszechne użycie tych preparatów jest wręcz konieczne.— Rozwojowi polskiej wytwórczości chemiczno - farmaceutycznej dotrzymać musi kroku rozwój kultury i higieny społecznej, wspólnymi siłami budując fundamenty pod lepsze jutro zdrowego narodu.

Dr. W. B.

Z BANKU POLSKIEGO

Bilans za III dekadę listopada 1936 r.

W trzeciej dekadzie listopada zapas złota powiększył się o 3.3 mln. zł. do 379.0 mln. zł., a stan pieniędzy zagranicznych i dewiz wzrósł o 2.0 mln. zł. do 25.2 mln. zł.

Suma wykorzystanych kredytów powiększyła się o 16.3 mln. zł. do 817,8 mln. zł., przy czym portfel wekslowy wzrósł o 15.5 mln. zł. do 687.3 mln. zł., portfel zdyskontowanych biletów skarbowych powiększył się o 9.0 mln. zł. do 22.3 mln. zł., natomiast stan pożyczek zabezpieczonych zastawami zmniejszył się o 8.2 mln. zł. do 108.2 mln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu spadł o 6.1 mln. zł. do 43.5 mln. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy spadkowi, pierwsza o 10.6 mln. zł. do 176.6 mln. zł., druga zaś o 0.5 mln. zł. do 333.5 mln. zł.

Natychmiast płatne zobowiązania zmniejszyły się o 31.0 mln. zł. do 221.2 mln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — wzrósł o 36.6 mln. zł. do 1.032.4 mln. zł.

Pokrycie złotem wynosi 32.85 procent.

Stopa dyskontowa 5 proc., stopa od pożyczek zastawowych 6 proc.

Rozwój Komunalnej Kasy Oszczędności m. stoł. Warszawy

(Centrala: Traugutta 5, Oddziały: Bielańska 8, Targowa 65, Bagatela 14)

Założona przed 11 laty **K. K. O. m. st. Warszawy,** Centrala: Traugutta 5, Oddziały: Bielańska 8, Targowa 65, Bagatela 14, wyrosła stopniowo na instytucję potężną, stanowiącą jedną z największych zbiornic oszczędności stolicy i jedną z najważniejszych rozdzielni kredytów.

Ten stan obecnej siły ilustrują dane liczbowo: 95000 wydanych książeczek, ponad 110 milionów złotych wkładów, 400 milionów złotych udzielonych pożyczek.

Niedawno otwarta została trzecia filia **K. K. O. m. st. Warszawy** przy ulicy **Bagatela Nr. 14,** która rozwija się bardzo pomyślnie. Rozwój tej filii świadczy, jak szczęśliwym pomysłem było założenie właśnie w tej dzielnicy oddziału Kasy.

Należy również podnieść rozbudowę pierwszej filii, która tylko co przeniesioną została do nowego lokalu przy **ul. Bielańskiej 8,** mieszczącego się w gmachu K. K. O. m. st. Warszawy.

Dotychczasowa działalność K. K. O. m. stoł. Warszawy na polu oszczędności zyskała wśród społeczeństwa stolicy pełne zrozumienie i uznanie, co wyraziło się w zaufaniu, jakim mieszkańcy stolicy darzą Kasę.

Nieustanne intensywne wysiłki Zarządu **K. K. O. m. st. Warszawy** w kierunku uświadomienia najszerszych warstw mieszkańców stolicy o konieczności i celowości systematycznego oszczędzania, wydały więc już swój plon.

W pracy przyszłej K. K. O. m. stoł. Warszawy będzie niezawodnie i nadal zajmowała jedno z miejsc najwybitniejszych i najważniejszych wśród instytucyj finansowych stolicy.

Odpowiedzi Redakcji

W. P. **St. Serednicka** — Kielce. Niewylosowane i nic nie wygrały.

K. K. O. miasta Inowrocławia. Umorzenie 7% Poż. Kolejowej odbywa się drogą skupu lub losowania. Dotychczas w dniu 20 stycznia 1934 r. odbyło się losowanie, oraz 1 lipca 1934 r. umorzono drogą losowania kilkanaście sztuk. Losowań więcej nie było. Podane numery w powyższych ciągnieniach nie zostały wylosowane.

8% Poż. z 1925 r. (Dillon) w roku bieżącym nie była losowana. Sprawdziliśmy wszelkie poprzednie ciągnienia, w których jednak nie zostały wylosowane.

WP. **M. Tolanowski,** Zawiadowca w Gucinie. Z podanych numerów Premiowa Poż. Włoska, Czerw. Krzyża została wylosowana do amortyzacji w dniu 1 maja 1936 r. Turecka — niewylosowana. Pozostałe premiówki Węgierskie zostały wycofane z obiegu i są bezwartościowe.

WP. **J. Dzierżanowski** w miejscu. Prem. Poż. Włoska Czerw. Krzyża została wylosowana do amortyzacji w jednym z ciągnień poprzednich. Austriacka i Węgierskie są bezwartościowe i wycofane z obiegu.

SKŁADAJCIE OFIARY na POMOC ZIMOWĄ

KONTO P.K.O. 70.200

Z Komisji Dewizowej

Komisja Dewizowa uchwaliła w dn. 3 b. m. zmianę przepisów, zawartych w okólniku Nr. 15 z dn. 12 czerwca r. b., zarządzając co następuje:

Agenci dewizowi zostają upoważnieni do skupowania w kraju czeków zagranicznych, o ile są do tego uprawnieni z mocy prawa bankowego. Agenci dewizowi obowiązani są odsprzedać skupione czeki Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu.

Te instytucje kredytowe, które są zastępstwami Banku Polskiego, upoważnione są — aż do odwołania — do skupowania na rzecz Banku Polskiego złota, pieniędzy i czeków zagranicznych.

Banki dewizowe obowiązane są odsprzedawać skupione złoto przynajmniej raz w ciągu każdego miesiąca kalendarzowego najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego. Niezależnie od tego — jeżeli zapas skupionego złota przekroczy wartość 10 tys. zł.— Bank winien odprzedać go bezzwłocznie, nie później niż 3-go dnia po osiągnięciu takiego zapasu. Agenci dewizowi obowiązani są odprzedawać skupione złoto przynajmniej raz w miesiącu kalendarzowym najbliższemu oddziałowi Banku Polskiego a skupione pieniądze i czeki zagraniczne odprzedawać w takich samych terminach bądź Bankowi Polskiemu, bądź jednemu z banków dewizowych. Jeżeli zapas skupionego złota lub zagranicznych środków płatniczych przekroczy wartość 5 tys. zł. agent dewizowy winien go bezzwłocznie odprzedać, nie później niż trzeciego dnia po osiągnięciu takiego zapasu.

Banki dewizowe i agenci dewizowi, którzy prowadzą oddzielnie kantory wymiany na dworcach kolejowych i morskich, otrzymali zezwolenie na pobieranie przy skupie pieniędzy i czeków zagranicznych dokonywanych w tych kantorach, prowizji w wysokości: 1 proc. minim. 50 gr. od tranzakcji do równowartości zł. 100, 1 zł. zaś — od tranzakcji powyżej równowartości zł. 100. Skup zagranicznych środków płatniczych może się odbywać wyłącznie w granicach kursów kupna i sprzedaży, notowanych na giełdzie pieniężnej w Warszawie w dniu, poprzedzającym tranzakcję, lub ogłoszonych przez Bank Polski.

Instytucje kredytowe nie posiadające uprawnień banków dewizowych, a mianowicie banki akcyjne, domy bankowe, komunalne kasy oszczędności i spółdzielnie kredytowe, zrzeszone w związkach rewizyjnych, są upoważnione do przyjmowania do inkasa płatnych zagranicą dokumentów, jak: weksle, czeki, dokumenty towarowe i t. p. pod warunkiem, że inkaso i wysyłka zagranicę tych dokumentów będą przeprowadzone za pośrednictwem Banku Polskiego lub jednego z banków dewizowych, który skupi zainkasowane zagraniczne środki płatnicze.

Okólnik Nr. 15 z dn. 12 czerwca r. b. — w związku z wydaniem zmienionych przepisów — przestał obowiązywać.

Informator o spółkach akcyjnych

Nakładem **Agencji Wschodniej** wyszedł z druku **„Informator o spółkach akcyjnych“** — wydanie IX.

Dział I opisowy jest bardzo interesujący, zawiera bowiem szereg artykułów, wyczerpujących prawie temat o spółkach akcyjnych.

Artykuł wstępny porusza **rolę spółek akcyjnych w gospodarstwie społecznym.** Autor stwierdza, że zaczątek spółek akcyjnych szukać należy w słynnych spółkach włoskich „Commendo“ w 15-ym wieku. Powołując się na poważniejszych i znanych ekonomistów, cytuje ich opinie.

Najgłówniejszymi przyczynami coraz bardziej wzrastającej liczby spółek akcyjnych, to —

„z jednej strony, gromadzenie się kapitałów w gospodarstwie (podaż),

z drugiej — konieczność spełnienia coraz rozleglejszych zadań gospodarczych, przez coraz większe przedsiębiorstwo (popyt).“

Polityka dywidendowa, według słów autora, obok normalnej, ostrożnej, bywa czasami prowadzona celowo w dwóch niepożądanych kierunkach:

a) przedsiębiorstwo wypłaca nadmierną dywidendę, ażeby doprowadzić akcje do wysokiego poziomu kursowego;

b) dywidendy bywają nadmiernie niskie, wskutek wypłacania zbyt wysokich pensyj, tantiem i t. p.

Następnie podana jest ilość w Polsce spółek akcyjnych oraz kapitał przez nie reprezentowany. Dane są oparte na materiale statystycznym, przeważnie urzędowym.

Rentowności spółek akcyjnych autor poświęcił więcej miejsca i omówił jakie spółki akcyjne, podzielone na branże, dały zyski i straty i wreszcie wypłacały powyżej 6 proc. dywidendy w roku 1934.

Wreszcie szeroko omawiany jest kapitał zagraniczny w spółkach akcyjnych. Okazuje się, iż na 1 stycznia 1936 r. udział ten w ogólnym kapitale akcyjnym 1431 spółek w wysokości zł. 3.428 mln.. W ten sposób kapitał zagraniczny stanowił 46,8% ogółu kapitałów akcyjnych.

W końcu podane są zasady prawne sporządzania bilansów spółek akcyjnych oraz podane są pouczające wskazówki, zgodnie z cytowanymi rozporządzeniami, w swoim czasie wydanymi.

Dział II obejmuje: a) spis spółek, których akcje notowane są na giełdzie w Warszawie, Poznaniu, Krakowie, Lwowie, Wiedniu Paryżu i Brukseli; b) spis spółek, których akcje nie są notowane na giełdzie; c) spis spółek akcyjnych z kapitałem od zł. 5 mln. wzwyż.

Ogółem Informator obejmuje 133 spółki akcyjne.

Tegoroczny Informator czyni bardzo dobre wrażenie, tak pod względem treści, jak i zewnętrznym, wobec czego żywić można nadzieję, że odda on należyte usługi tym, którzy będą się nim posługiwać.

Wkłady oszczędnościowe PKO w listopadzie 1936 r.

W miesiącu listopadzie wkłady oszczędnościowe, jak również liczba oszczędzających, wykazują znaczny wzrost.

Stan wkładów zwiększył się o 5.193.349.— zł., a liczba książeczek oszczędnościowych o 46.515, osiągając na dzień 30 listopada 1936 r. ogólną ilość 2.257.659 czynnych książeczek.

Wznowienie emisji przez Tow. Kredytowe m. Łodzi

Jak informuje Łódzki Głos Obywatelski, Towarzystwo Kredytowe m. Łodzi w najbliższym czasie ma otrzymać zezwolenie Ministerstwa Skarbu na wydanie 3-milionowej transzy listów zastawnych.

Od Redakcji:

W związku z omyłką zecerską, jaka miała miejsce w ogłoszeniu, zamieszczonym w Nr. 46 z dn. 14.XI. b.r. naszego pisma, poniżej podajemy w brzmieniu właściwym.

Zastrzeżone papiery

Zastrzeżenia Urzędu Śledczego.

Urząd Śledczy **ostrzega** przed nabyciem, zamianą lub realizacją:

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I-em.

Ser. 12408 Nr. 17 — 19, Ser. 20586 Nr. 46—47.

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej II-em.

Ser. 7986 Nr. 11, Ser. 12547 Nr. 17—19, Ser. 20354 Nr. 16.

6% Poż. Narodowej

Po zł. 100.— Nr. 2360863—68, 2910080, 2910277—79.

Po zł. 50.— Nr. 293379, 293384, 293430, 293432, 725667, 730068.

Urząd Śledczy **odwołuje** zastrzeżenie, dotyczące

3% Prem. Poż. Inwestycyjnej I-em.

Ser. 4188 Nr. 20 — 23, Ser. 16547 Nr. 11.

4% Prem. Poż. Inwestycyjnej.

Ser. 832 Nr. 30, Ser. 2756 Nr. 37, Ser. 2958 Nr. 23, Ser. 3629 Nr. 20, Ser. 3674 Nr. 1, 6, 8—9, Ser. 4747 Nr. 19, Ser. 5751 Nr. 47, Ser. 6721 N. 26, Ser. 8181 Nr. 34, Ser. 8873 Nr. 42.

4% Prem. Poż. Dolarowej.

Nr. 406277, 668431, 1126072.

(Urząd Śledczy Nr. K. 2 — 749/36 i K. 2 — 758/36 z dn. 7 i 10 XII. 1936 r.)

Zastrzeżenia sądowe.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie wzbronił wypłat oraz dokonywania tranzakcyj

5% Państw. Poż. Konwers. z 1924 r.

Na zł. 1000.— N 4314058

Na zł. 500.— 4306046.

4% L. Z. Tow. Kred. Ziem. w Warszawie.

Na zł. 440.— Nr. 63640.

Wydział V Cywilny Sądu Okręgowego w Warszawie **unieważnił**

8% Poż. Złotową

po zł. 10.— Nr. 453477 453479—80.

5% L. Z. Tow. Kredyt. m. Warszawy.

po zł. 1500.— Nr. 20883 20887.

na zł. 500.— Nr. 51222.

po zł. 200.— Nr. 88599—600, 88606.

po zł. 100.— 116044—45.

Urząd Długów Państwa **unieważnił**

6% Poż. Narodową

po zł. 1000.— Nr. 3358558—59, 3382383.

po zł. 500.— Nr. 3201488—93, 3201496.

po zł. 100.— Nr. 2113304—30, 2427312—13.

Do Urzędu Długów Państwa **wpłynął wniosek o unieważnienie**

6% Poż. Narodowej

po zł. 1000.— Nr. 3307038 3325156—59.

po zł. 100.— Nr. 2134701 2191863—64 2194065—66 2236471 2263703—10 2415003 2446331 2532002—05 2619763 2640834 2641257 2641260 2689936 2721829 2732388 2855482 2876097—100.

po zł. 50.— Nr. 42919 107230 — 31 182436 356275 372718 569237 596902 — 903 947170 982619 1459436 — 43 1574831 1639375—76 1664212 —13 1810590—92 1873807.

(Monit. Pol. Nr. 283, 284 i 286 z dn. 4, 5 i 9.XII 1936).

Urząd Długów Państwa zawiadamia, że Sąd Okręgowy, Wydział V w Warszawie, **wzbronił** wszelkich wypłat, oraz dokonywania jakichkolwiek tranzakcyj następującymi obligacjami:

5% Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.

1) Postanowieniem z dnia 16.VIII.1935 r. N. V. Co 776/35 obligacjami nr. 4309503 im. wart. zł. **500**, obligacjami nr. 4301672/673 im. wart. zł. **100**, oraz świadectwem ułamkowym nr. 568996 im. wart. zł. **1**.

2) Postanowieniem z dnia 15.V.1936 r. N. V. Co. 126/35, obligacjami nr. 4153892/893 im. wart. zł. **100**, obligacjami nr. 3526464/466 im. wart. zł. **100**, obligacjami nr. 3000519/521 im. wart. zł. **10**.

3) Postanowieniem z dnia 14.IX.1936 r. N. V. Co. 751/36 obligacjami nr. 3506493/500 im. wart. zł. **100**, obligacjami nr. 3506503/504 im. wart. zł. **100**, obligacjami nr. 3384458 im. wart. zł. **50**, oraz świadectwami ułamkowymi nr. 554810/811 im. wart. zł. **1**.

4) Postanowieniem z dnia 8.X.1936 r. N. V. Co. 279/34, obligacjami nr. 4253106/108 im. wart. zł. **2000**, obligacjami nr. 4244942/943 im. wart. zł. **1000**, oblig. nr. 0563938/948 im. wart. zł. **50**, obligacjami nr. 3394223/224 im. wart. zł. **50**, obligacjami nr. 3612043/049 im. wart. zł. **10**, obligacjami nr. 1512461/463 im. wart. zł. **10**.

5) Postanowieniem z dnia 19.X.1936 r. N. V. Co. 459/36 obligacją nr. 4311550 im. wart. zł. **1000**.

6) Postanowieniem z dnia 20.22.X.1936 r. N. V. Co. 1698/34, obligacjami nr. 3545056/059 im. wart. zł. **100**.

Tenże Sąd **uchylił zakaz** dokonywania wypłat i tranzakcyj odnośnie do następujących obligacyj:

5% Państwowej Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r.

1) Postanowieniem z dnia 20.22.X.1936 r. N. V. Co. 1698/34 obligacjami nr. 354506/509 im. wart. zł. **100**.

2) Postanowieniem z dnia 14.16.V.1936 r N. V. Z. 2452/30, obligacjami nr. 3303634/637 im. wart. zł. **50**.

3) Postanowieniem z dnia 20.V. N. V. Z. 4314/32 obligacją nr. 4331534 im. wart. zł. **1000**.

4) Postanowieniem z dnia 5.X.1936 r. N. V. Co. 1699/33 obligacją nr. 4318660 im. wart. zł. **2000**.

Ponadto Sąd, decyzją z dn. 11.VII.1936 r. nr. V. Z. 6000/32 **unieważnił obligacje** tejże pożyczki

nr. 2327001/021 im.wart. zł. **10**
„ 2327029/032 „ „ „ **10**
„ 662859 „ „ „ **10**
„ 1138104 „ „ „ **10**
„ 463261 „ „ „ **10**
„ 464001/004 „ „ „ **10**

Decyzją z dnia 9.VI.1936 r. N. V. Co. 1178/33 tenże Sąd **unieważnił obligacje 8% Państwowej Pożyczki złotej z r. 1922**

nr. 453477 im. wart. zł. **10**
„ 453479/480 „ „ „ **10**

Poza tym Sąd Okręgowy w Łodzi postanowieniem z dn. 18.V.1934 r. Sygn. Co. 56/34 **wzbronił** wypłat i dokonywania tranzakcyj odnośnie do **4% obligacyj Emisji III z 1901 r. Towarzystwa Drogi Żelaznej Fabryczno-Łódzkiej**

nr. 6422/3 im. wart. mk. **1000**
„ 9935/40 „ „ „ **500**
„ 9942/3 „ „ „ **500**
„ 9945/6 „ „ „ **500**
„ 9949/50 „ „ „ **500**
„ 9952 „ „ „ **500**

Z ruchu wydawniczego

„Bank" miesięcznik poświęcony bankowości i zagadnieniom finansowym. Redakcja i administracja: Warszawa, Nowy Świat 7 m. 39.

Nowy numer miesięcznika „Bank".

Wyszedł już z druku grudniowy (12-ty) numer mies. „Bank", na którego bogatą treść składają się w dziale „Zagadnienia bieżące" notatki: Sytuacja budżetowa; Odbudowa kredytu długoterminowego; Polski Instytut Rozrachunkowy.

Dział artykułowy zawiera: **Dr. Kazimierz Studentowicz** — Interwencjonizm walutowy, **T. Kuźniarz** — Ceny francuskie w okresie przed i po dewaluacji, **Hans R. L. Cohrssen** — Dlaczego 16%?, **Stan. B-wicz** — Przywileje banków publicznych, **A. Bagnowski** — Ograniczenia dewizowe (przegląd miesięczny).

W dziale organizacji i techniki bankowej omawiano problem międzybankowych kredytów akceptacyjnych.

W dalszych stałych działach miesięcznika znajdujemy, jak zawsze, przegląd ustawodawstwa krajowego; szczegółowe omówienie sytuacji gospodarczej świata i Polski; przegląd wydarzeń; ciekawą kronikę krajową i zagraniczną; przegląd prasy i wreszcie miscelanea: Dlaczego deflacja prowadzi do ruiny gospodarczej oraz ankieta o zagadnieniach bankowych. Na resztę numeru składa się przegląd wydawnictw i statystyka.

LOSOWANIA

Zostały wylosowane do umorzenia Bony Funduszu Inwestycyjnego

w dniu **10 grudnia 1936 roku** oznaczone Nr. Nr.:

3705 6706 12783 14009 25072 29269 29922.

we wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 694)

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 za bon 25-złotowy.

6% Poż. m. st. Warszawy II serii

Losowanie z dnia 1 grudnia 1936 r.

Po zł. w zł. 10.000.— Nr. 6374 6511 6539 6684 6719 6847 6959.

po zł. w zł. 1000.— Nr. 7334 7753 7976 8115 8261 8273 8319 8491 8647.

po zł. w zł. 500.— Nr. 9070 9126 9189 9754 9969 10020 079 155 326 345 349 370 408 433 493.

po zł. w zł. 100.— Nr. 11039 110 115 211 259 279 289 345 375 415 507 783 798 12012 122 128 173 209 336 513 547 600.

Wypłata od dnia 1 marca 1937 r.

2% Prem. Poż. m. Brukseli z 1905 r. po fr. 100

Losowanie z dnia 14 listopada 1936 r.

Amortyzacja:

wylosowano następujących 213 serii:

333, 1009, 2202, 2218, 2497, 2512, 3427, 5908, 6184, 7534, 7858. 8027, 8475, 9042, 9836, 9853, 10705, 11383, 11979, 12239, 12669, 13174, 13652, 14002, 15680, 16280, 17575, 18019, 18401, 19996, 20511, 20515, 20787, 21806, 22162, 23877, 24165, 24583, 26242, 26625, 28384, 29012, 30211, 30525, 32532, 32923, 33669, 33963, 34048, 34656, 35141, 35577, 37089, 37147, 37221, 39133, 39551. 40112, 40418, 42371, 43498, 43858, 46284, 46636, 47425, 47596, 47806, 48490, 49871, 50648, 51216; 51793, 52758, 53068, 55123, 56442, 57115, 58532, 59159, 59397, 59956, 60230, 60753, 62742, 63029, 63418, 63720, 64264, 64436, 65127, 65390, 65761, 66169, 66802, 67912, 69806, 70267, 70332, 70549, 70767, 71161, 73156, 73689, 73838, 73916, 74566, 74741, 75097, 76736, 77054, 77950, 78378, 79564, 80343, 81751, 83884, 84324, 85381, 87110, 87129, 89600, 90015, 90418, 92110, 93029, 93836, 94020, 94688. 95258, 95900, 96935, 97568, 98360, 99309, 99870, 100220, 101618, 102336, 104449, 105197, 105592, 107745, 108281, 108784, 109062, 109374, 109562, 109989, 110008, 110169, 110765, 117809, 119424, 119799, 121283, 121439, 121539, 121625, 122745. 123324, 123802, 125466, 125630, 128366, 128651, 128972, 129593, 130579, 131674, 131919, 132710, 135057, 135317, 136048, 136656, 137977, 138658, 139917, 140720, 141415, 141863, 141935, 142130, 142476, 144627, 145850, 146141, 146276, 147316, 148331, 148473, 148912. 149183, 149383, 149816, 150056, 150092, 150469, 150957, 153298, 153312, 156234, 156513, 159221, 159702, 160489, 163101, 163567, 163605, 165188, 165434, 167369, 167623.

Wygrane:

Na fr. 10.000: S. 35141 Nr. 24.

Na fr. 2.500: S. 99870 Nr. 17.

Na fr. 1.000: S. 53068 Nr. 8.

Po 500: S. 121625 Nr. 5. S. 146276 Nr. 22.

Po fr. 150: S. 8475 Nr. 17, S. 9853 Nr. 17, S. 19996 Nr. 18, S. 33669 Nr. 25, S. 47596 Nr. 7, S. 57115 Nr. 2, S. 70767, Nr, 7, S. 92110 Nr. 9, S. 93029 Nr. 25, S. 95900 Nr. 2, S. 104449 Nr. 18, S. 107745 Nr. Nr. 18 i 21, S. 109062 Nr. 10, S. 121625 Nr. 23, S. 129593 Nr. 15, S. 130579 Nr. 20, S. 135057 N. 16. S. 137977 Nr. 2, S. 138658 Nr. 25.

Za pozostałe numery, zawarte w powyższych seriach, a tu niewymienione, wypłaca się po fr. 110.

Wypłata od 2 stycznia 1937 r.

Konferencja w sprawie reformy świadectw przemysłowych

Naskutek wystąpienia Związku Izb Przemysłowo - Handlowych, Ministerstwo Skarbu wyraziło zgodę na odbycie konferencji poświęconej sprawie zasadniczej reformy taryfy świadectw przymysłowych, *w dniu 14 grudnia b. r. (poniedziałek) o godzinie 18-ej* w siedzibie Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie.

Stosownie do uchwały Międzyizbowej Komisji Skarbowej poza członkami tej Komisji w konferencji wezmą udział przedstawiciele Ministerstwa Skarbu oraz naczelnych organizacji gospodarczych.

Izba w Sosnowcu ma referować na tej konferencji sprawę reformy świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw handlowych, a Izba w Łodzi — dla przedsiębiorstw przemysłowych

Bilans łączny na dzień 31 października 1936 r. 40 banków akc. i 9 większych domów bankow.

podług zestawienia Komisariatu Bankowego Ministerstwa Skarbu

(Cyfry są podane w milionach złotych)

Stan czynny. Pogotowie kasowe 45,6 (45,9), papiery wartościowe 147,3 (145,6), banki krajowe 44,7 (51,7), banki zagraniczne 38,4 (39,9), weksle zdyskontowane 326,2 (313,2), weksle protestowane 47,3 (49,1), rachunki bieżące 387,6 (394,1), pożyczki terminowe 74,9 (75,9), należności z układów konwersyjnych 40,5 (39,9), nieruchomości 83,0 (83,3), oddziały 152,0 (154,7), długoterm. pożyczki hipoteczne 152,9 (153,1), dłużn. z tyt. kred. akcept. i remburs. 9,6 (10,0), kredyty akc. udz. przez Bk. Akcept. 203,4 (201,9), należn. z tyt. tranz. dewiz. na term. i report. 26,5 (20,9), pozost. poz. majątk. 83,6 (80,1), pozyc. wynik. r. b. 44,5 (40,3), pozyc. wynik. lat ub. 15,3 (15,3), suma bilansowa 1.923,3 (1.914,9), inkaso 93,9 (91,8).

Stan bierny. Kapitały zakładowe 214,6 (214,6), kap. zapas., inne rez. fund. amortyzac. 59,7 (59,6), wkłady terminowe 169,7 (171,3), wkłady à vista i na książk. wkładk. 264,7 (272,9), rachunki bieżące 203,6 (192,8), zobowiąz. inkasowe i przekazy 4,8 (4,8), redyskonto i dysk. akcept. B-ku Akceptac. 145,2 (137,2), zastaw walorów 8,3 (8,6), banki krajowe 86,5 (89,2), banki zagraniczne 93,6 (100,2), oddziały 152,6 (156,1), listy zastawne i obligacje 127,6 (127,7), wierzyc. z tyt. kred. akcept. i remburs. 9,6 (10,0), akcept. B-ku Akcept. 203,4 (201,9), zobow. z tyt. tranz. dewiz. na termin. i report. 26,4 (20,8), pozost. poz. pasyw. 93,7 (97,0), pozyc. wynik. r. b. 56,2 (47.1), pozyc. wynik. lat ubiegł. 3,1 (3,1), suma bilansowa 1.923,3 (1.914,9), gwarancje 64,8 (69,1).

Terminarz Akcjonariusza

Zebrania.

16 grudnia

Sp. Akc. Fabr. Portl. Cementu „Szczakowa"— nadzwyczajne — o godz. 19-ej w biurze Spółki w Warszawie pl. Napoleona 3 m. 5.

17 grudnia

Tow. Przem. - Górnicze Praszka - Pilawa, Sp. Akc. — o godz. 18.30 w lokalu Towarzystwa w Warszawie Krak. Przedm. 7.

18 grudnia

Bank Ziemian Sp. Akc. w likwidacji we Lwowie — o godz. 12-ej we Lwowie ul. Kopernika 4.

21 grudnia

Tow. Warszawskich Kolei Dojazdowych Sp. Akc. — o godz. 12-ej w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 9.

Reglamentacja dewizowa

Przekazywanie wierzycielom niemieckim należności

Komisja Dewizowa wyjaśniła, że na podstawie układu rządowego polsko-niemieckiego w sprawie odmrożenia należności Polskich Kolei Państwowych, dłużnicy polscy mogą zlecać wypłatę swych należności wierzycielom niemieckim drogą przekazów z rachunków Przedsiębiorstwa Polskiego Koleje Państwowe w Towarzystwie Kolei Niemieckich względnie w Deutsche Verkehrs-Kredit Bank. W ten sposób regulowane mogą być wszystkie należności z wyjątkiem powstałych za dostawę towarów niemieckich wraz z kosztami transportu lądowego do granicy polsko - niemieckiej, gdyż tego rodzaju należności regulowane są na podstawie umowy gospodarczej polsko - niemieckiej w drodze rozrachunków przez Tow. Kompensacyjne. Deutsche Verkehrs - Kredit Bank obowiązany jest więc honorować przekazy dokonywane przez polskich dłużników. Jeżeli te przekazy są nie honorowane, a dłużnicy polscy monitowani są przez wierzycieli niemieckich, to powinni wskazać na powyższy stan rzeczy, z którego wynika, że trudności, powstające w regulacji zobowiązań polskich wobec wierzycieli niemieckich nie l[illegible] po stronie polskich przepisów dewizowych.

O uzupełnienie tabel 3 proc. Prem. Poż. Inwestycyjnej

Jak się dowiadujemy, Związek Banków w Polsce zwrócił sie do Ministerstwa Skarbu, aby Urząd Długów Państwa uzupełnił tabelę losowań 3% Prem. Poż.Inwestycyjnych,wprowadzając zbiorowe tabele dotychczasowych losowań lub też tabele restantów. Wystąpienie to motywuje Związek trudnościami technicznymi, powstającymi dla instytucyj bankowych,zwłaszcza gdy wypada sprawdzać większą ilość premiówek w szeregu poprzednich losowań. Również klientela bankowa wyraża niezadowolenie i niecierpliwi się, gdy sprawdzanie danych do sprzedaży premiówek zajmuje stosunkowo dużo czasu.

REDAKCJA: Warszawa, Al. Jerozolimskie 93, tel. 6-38-19. **ADMINISTRACJA:** ul. Š-to Krzyska Nr. 25, w Domu Bankowym „Józef Skowronek i S-ka, Spółka Komandytowa" tel. 506-34. Administracja czynna z wyjątkiem świąt i niedziel od godz. 9-ej do 16-ej. Konto P. K. O. Nr. 27111. **Warunki prenumeraty** w Warszawie i na prowincji: rocznie zł. 20.— półrocznie zł. 10.— kwartalnie zł. 5.— miesięcznie zł. 1,80. Zagranicą rocznie zł. 26. Numer pojedyńczy 50 groszy. **Cena ogłoszeń:** strona zł. 800.—; 1/2 strony zł. 450.—; 1/4 strony zł. 250.—; 1/8 strony zł. 150.—; 1/16 strony zł. 100.— Drobne ogłoszenia: po zł. 1 za wiersz milim. lub jego miejsce.

Redaktor: Maksymilian Polikier. Druk. „Społeczna", Warszawa, Pl. Grzybowski 3/5. Tel. 205-80. Wydawca: Helena Polikierowa